

Un *specillum* amb inscripcions

Marc Mayer

En allò que hom denomina instrumental mèdic romà, generalment una de les peces més abundants són les sondes per a les oïdes, que es denominen en el llenguatge tècnic pertinent *specillum auriculare*.¹

Allò que ens ocupa ara és un instrument metàl·lic —possiblement de plata— amb una extremitat en caçola rodona en la seva part superior i en espàtula punxeguda en el seu extrem inferior. L'instrument, cilíndric, és de 12,2 cm. Té, en canvi, la part central de secció quadrada, de forma que presenta quatre camps epigràfics rectangulars d'aproximadament 0,4 x 1,7.

En ells es troben gravades les següents llegendes; s'inicien, pel que sembla, a la part superior segons la posició de la caçoleta i l'espàtula:

- a) (crux) PAX
- b) EST (*hedera*)
- c) CARITA<S>
- d) FIDES

¹ E.L. Borobia Melendo, *Instrumental médico-quirúrgico en la Hispania romana*, Madrid 1988; *uid. esp. Oricoliarium specillum, aususcalpum: sondas de oído*, p. 297.

Paleogràficament es tracta de lletres capitals amb reforços decoratius en els seus extrems molt marcats. Les S de les inscripcions b) i d) estan invertides. En la inscripció d) la D és a més una delta majúscula grega. En la cara a) se'ns presenta una creu patada inicial i en la b) una *hedera* formada per quatre punts; en aquesta mateixa peça es troben uns altres tres punts a l'extrem. És força peculiar el traçat de la R en la cara c).

La peça que hem comentat es troba en una col·lecció particular barcelonesa, probablement formada a Madrid en els anys 20 del nostre segle. L'única indicació que hem pogut obtenir és que procedeix de la Bètica. La seva datació es podria situar en els segles V-VI d.C.

FIG. 1: DETALL DE LA SONDA PER A LES OÏDES

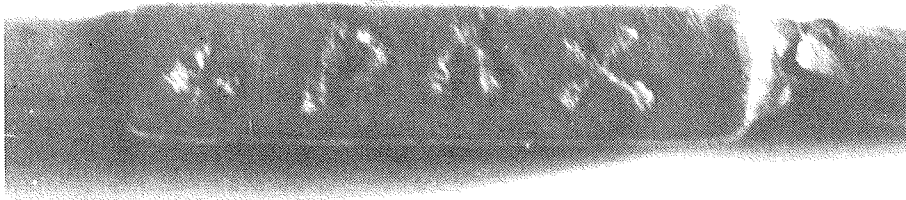

FIG. 2: CARA A DE LA INSCRIPCIÓ

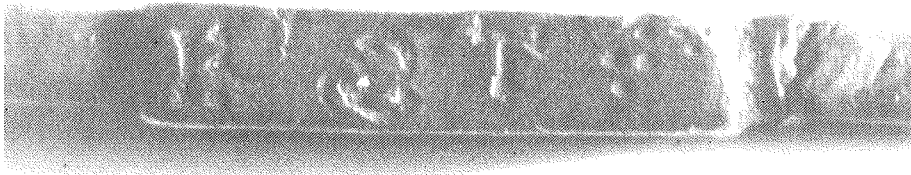

FIG. 3: CARA B DE LA INSCRIPCIÓ

FIG. 4: CARA C DE LA INSCRIPCIÓ

FIG. 5: CARA D DE LA INSCRIPCIÓ